

A. Ο συγγραφέας ασχολούμενος με την επικοινωνία των ανθρώπων διατείνεται πως υπάρχουν πολλοί τρόποι να επικοινωνούν αυτοί μεταξύ τους. Ανάμεσα σ' αυτά τα είδη επικοινωνίας η γλώσσα κατέχει την κορυφαία θέση. Έτσι, σήμερα καταλαβαίνουμε πως ο Φειδίας που εκφράστηκε με έργα εικαστικά είναι λιγότερο γνωστός ως προς την επιρροή του από τον Πλάτωνα, που εκφράστηκε με τον λόγο, με τη γλώσσα. Έχοντας αυτά υπόψη καταλαβαίνουμε εύκολα το βάρος που έχουμε οι σημερινού νεοέλληνες να διαφυλάξουμε και να βελτιώσουμε αυτό το εργαλείο της επικοινωνίας. Οι διανοούμενοι και οι δημοσιογράφοι έχουν την ευθύνη για τη διαφύλαξη και την καλλιέργεια της «μουσικώτατης και γονιμώτατης γλώσσας», της ελληνικής.

B1. Δύο εντελώς απαραίτητα στοιχεία για τον άνθρωπο και την κοινωνία του είναι η ελευθερία (ατομική, πολιτική, θρησκευτική) και η γλώσσα. Και τα δύο συμβάλλουν στο να γίνεται ο άνθρωπος και η κοινωνία του καλύτερη. Με αυτά θεμελιώνεται και διατηρείται η δημοκρατία και υπάρχει ισορροπία σ' αυτήν. Με αυτά μπορούν να επιλυθούν πολιτισμένα οι όποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στα μέλη της κοινωνίας και ο άνθρωπος να γίνεται διαρκώς καλύτερος.

B2. Στην τελευταία παράγραφο χρησιμοποιεί τον Κ. Παλαμά και τον Δ. Σολωμό ως επίκληση στην αυθεντία προκειμένου να στηρίξει την άποψή του για την καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας.

B3. α. ορθή: εσφαλμένη

άναρθρη: έναρθρη

δίκαια: άδικη

υπεύθυνων: ανεύθυνων

έμμεσα: άμεσα.

β. επιρροή: επίδραση

προνόμιο: πλεονέκτημα

καθήκον: υποχρέωση

επικουρικά: βοηθητικά

μέριμνα: φροντίδα.

B4. α. «... ρυθμική δόνηση του σώματος»

«κάθε γλώσσα είναι καθρέφτισμα της νοοτροπίας και της ηθοτροπίας»
«είναι και παιδαγωγός ... η κάθε γενεά του εμβαπτίζεται κάπως στον πολιτισμό».

β. παιδαγωγός: Παιδαγωγός του Αχιλλέα ήταν ο κένταυρος Χείρων.

πρόσφορη: Η εποχή μας είναι πρόσφορη για αλλαγές.

επιρροή της τέχνης: Η επιρροή της τέχνης στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα είναι μικρή.

πνευματικό αγαθό: Η αρχαία ελληνική κλασική εποχή αποτελεί για μας ένα μεγάλο πνευματικό αγαθό.

Γ. Συχνά παρατηρείται στις μέρες μας χαμηλή ποιότητα γλωσσικής έκφρασης σε ποικίλες μορφές επικοινωνίας, προφορικής ή γραπτής. Ως μέλος της Βουλής των Εφήβων, σε γραπτή σας εισήγηση, να αιτιολογήσετε το παραπάνω φαινόμενο και να αναφερθείτε στην ξεχωριστή σημασία της γλωσσικής παιδείας για την προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού (500–600 λέξεις).

Πρόλογος

Ορισμός της γλώσσας και της γλωσσικής παιδείας.

Ιστορική διαδρομή με την επισήμανση ότι η Ελλάδα έχει μια από τις καλύτερες γλώσσες του κόσμου.

Γενική διαπίστωση για την υποβάθμιση που έχει σήμερα στη χώρα μας η γλωσσική παιδεία.

Κύριο Θέμα

[1] Στοιχεία για τη χαμηλή ποιότητα γλωσσικής έκφρασης

- Η καταναλωτική κοινωνία του πρόχειρου και πρόσκαιρου ευνοεί την υποβάθμιση της γλώσσας.
- Η κυριαρχία της εικόνας σε όλους τους τομείς της ζωής μας.
- Η ελλιπής διδασκαλία στα σχολεία μας.
- Τα ΜΜΕ υποβαθμίζουν συστηματικά την ελληνική γλώσσα με την ανάμειξη ξένων λέξεων και την άγνοια της ελληνικής από τους δημοσιογράφους.
- Η αδιαφορία των σημερινών νεοελλήνων για το διάβασμα (λογοτεχνικά βιβλία, βιβλία γνώσεων κ.λπ.).
- Η τάση των νεοελλήνων να θεωρούν την αγγλική σπουδαιότερη από την ελληνική γλώσσα και να κάνουν προσπάθειες να μάθουν την αγγλική καλύτερα από τη δική τους.

[2] Σημασία της γλωσσικής παιδείας για την προαγωγή του πνευματικού πολιτισμού

- Διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες.
- Εκφράζεται καλύτερα και διατυπώνει κάποιος το σκεπτικό του με ακρίβεια και σαφήνεια.
- Εθίζεται στο διάλογο και ευνοεί τη δημοκρατία.
- Βοηθά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του και στη σχέση του με τους άλλους συνανθρώπους του (κοινωνική ισορροπία).
- Μέσω αυτής διατηρείται ο πολιτισμός του παρελθόντος και αναπτύσσεται ο δικός του πολιτισμός κ.λπ.

Επίλογος

Έκκληση να δραστηριοποιηθούν όλοι οι υπεύθυνοι για την προστασία της ελληνικής γλώσσας και, αν δεν γίνει αυτό, να συνειδητοποιήσει ο κάθε Έλληνας πολίτης την ευθύνη που έχει ο ίδιος έναντι της ελληνικής γλώσσας και να αναλάβει ο ίδιος αυτό το φορτίο.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Μία εισήγηση σε κοινό (Βουλή Εφήβων) χρειάζεται:

Προσφώνηση: Κυρίες και κύριοι ...

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Πανελλαδικές επαναληπτικές εξετάσεις Γ΄ ΓΕΛ 2009